

Sygn. akt III AUa 1868/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Lena Jachimowska (spr.)
Sędziowie	SSA Antonina Grymel SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus
Protokolant	Dawid Krasowski

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2019 r. w Katowicach

sprawy z odwołania T. O. (T. O.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o ustalenie wartości kapitału początkowego i ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego

na skutek apelacji ubezpieczonej T. O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 29 czerwca 2018 r. sygn. akt X U 867/18

oddala apelację.

/-/ SSA A.Grymel /-/ SSA L.Jachimowska /-/ SSA G.Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1868/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ponownie ustalił ubezpieczonej T. O. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r., przyjmując do ustalenia wysokości świadczenia okres składkowy w wymiarze 13 lat, 6 miesięcy i 18 dni oraz okres nieskładkowy w wymiarze 1 miesiąca i 16 dni, a także okresy sprawowania opieki nad dziećmi w wymiarze 5 lat i 22 dni. Podstawa wymiaru została obliczona z wynagrodzenia z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. z okresu od 1989r. do 1998r. ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wartości 104,47 %.

Decyzją z dnia 26 stycznia 2018 r. organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonej wysokość emerytury.

W odwołaniu od tych decyzji ubezpieczona wniosła o uwzględnienie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego i wysokości emerytury – zasiłku na zagospodarowanie wypłaconego jej we wrześniu 1989 r.

Decyzją z dnia 14 lutego 2018 r. organ rentowy odmówił uwzględnienia na wysokość kapitału początkowego i emerytury – zasiłku na zagospodarowanie, wskazując,

że do podstawy wymiaru przyjmowane są kwoty wynagrodzenia przysługujące ubezpieczonemu (tj. osobie pozostającej w ubezpieczeniu społecznym w danym roku kalendarzowym), od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne. W latach od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1989 r. zasiłki na zagospodarowanie nie stanowiły podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

W odwołaniu od decyzji wnioskodawczyni podniosła, że organ rentowy

nie uwzględnił jej przychodów uzyskanych w okresie trwania stosunku pracy w Szkole Podstawowej Nr (...) w S. na stanowisku nauczyciela w postaci zasiłku

na zagospodarowanie dla nauczycieli, który został wypłacony jej we wrześniu 1989r.

w kwocie 226.000 zł. Podstawę prawną - stanowiła ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Był to jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie dla nauczycieli w wysokości dwumiesięcznego należnego jej uposażenia zasadniczego wg stawki na dzień 1 września 1989 r. Powołała się także na § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1987r.

w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na to ubezpieczenie - wskazując, że zasiłek na zagospodarowanie nie został wyłączony, czyli składki zostały potrącone. Ponadto zgodnie z pismem Ministra Finansów Departament Finansów Samorządu Terytorialnego z 2001r. – kierowanym do Skarbnika Powiatu (...), a przekazanym do wiadomości regionalnym izmom obrachunkowym - zasiłki na zagospodarowanie dla nauczycieli stanowią element wynagrodzenia osobowego, a zatem należy je ujmować § 4010 – wynagrodzenia osobowe pracownika. Zasiłek

na zagospodarowanie dla nauczycieli, zatem stanowi podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia. Stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - podstawę wymiaru składek pracowników stanowi przychód

w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zmianie uległy objaśnienia § 3020 (Dz.U. z 2001r., Nr 47, poz. 501) – nie zaliczone

do wynagrodzenia otrzymują brzmienie: zasiłki na zagospodarowanie i zasiłki osiedleniowe z wyłączeniem zasiłków na zagospodarowanie dla nauczycieli.

Wśród przychodów nie stanowiących podstawy wymiaru składek – wymienionych w § 2

ust. 1 pkt 1-31 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 br. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne – nie został wymieniony zasiłek na zagospodarowanie wypłacany nauczycielom

na podstawie art.61 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, – co oznacza,

że stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Rozporządzenie to wymienia enumeratywnie rodzaje przychodów zwolnionych ze składek, nie zawiera

w żadnym z punktów - jednorazowego zasiłku na zagospodarowanie wypłacanych

na podstawie art.61 ustawy Karta Nauczyciela.

Ubezpieczona wniosła o zaliczenie jej zasiłku na zagospodarowanie dla nauczycieli wypłaconego w 1989 r. zgodnie z art. 61 ustawy Karta Nauczyciela do przychodu wynikającego ze stosunku pracy i ponowne przeliczenie kapitału początkowego i wysokości emerytury. Powyższe dotyczy druku Rp-7 wystawionego dnia 6 lipca 2017 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i powołując się na:

- art. 174 ust. 3 z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz. 1383),

- § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.04.1985 r. w sprawie szczegółowych Zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. z 1989 r., Nr 11, poz. 63),

- § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9.11.1987 r. w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na to ubezpieczenie (Dz.U. z 1987 r., Nr 37, poz. 211),

§ 1 ust. 2 pkt 19 Uchwały NR 33 rady ministrów z dnia 25.03.1983 r. w sprawie kwalifikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Dz.U. Nr 15, poz. 85).

- stwierdził, iż w świetle przytoczonych przepisów brak podstaw do uwzględnienia roszczenia ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt X U 867/18 oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że ubezpieczonej T. O.

ur. (...) na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 6 listopada 2017 r. przyznano prawo do emerytury, począwszy od dnia 4 listopada 2017 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia emerytalnego została ustalona na podstawie

art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tzn. do obliczenia podstawy emerytury przyjęto: (-) kwotę składek

na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz (-) kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, przy czym emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego.

Kwotę kapitału początkowego organ rentowy obliczył ubezpieczonej w decyzji

z dnia 25 stycznia 2018 r., ustalając jego wysokość na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 108.441,74 zł., po doliczeniu rekompensaty na kwotę 140.813,62 zł. Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął zarobki, stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. za lata 1989-1998.

Dalej Sąd pierwszej instancji ustalił, że ubezpieczona – jak wynika z zaświadczenia

z dnia 24.08.1989 r. wystawionego przez Urząd Miejski w S. Wydział Oświaty

i Wychowania na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela – otrzymała jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie się w wysokości dwumiesięcznego należnego jej uposażenia zasadniczego według stawki na dzień

1.09.1989 r. w kwocie 226.000 zł. Zakład pracy ubezpieczonej Szkoła Podstawowa Nr (...)

w S. wystawiając jej zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia

6.07.2017 r. (k - 13 a.e.) wskazał wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej za rok 1989 r.

i jednocześnie w informacjach dodatkowych (punkt 6) podał, że we wrześniu 1989 r. wypłacono ubezpieczonej kwotę 226.000 zł. tytułem zasiłku na zagospodarowanie, którego nie wliczono do wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy wskazał, że sporna w sprawie jest wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej za rok 1989, tzn. jaka kwota stanowiła podstawę wymiaru składki

na ubezpieczenie społeczne za ten rok i czy podstawę wymiaru składki stanowiła kwota zasiłku za zagospodarowanie wypłacana nauczycielom na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, a co za tym idzie, czy w sposób prawidłowy została ustalona wartość kapitału początkowego ubezpieczonej i wysokość świadczenia emerytalnego.

Sąd pierwszej instancji odwołał się do treści art. 174 ust. 3 i art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 194 ustawy emerytalnej, stanowiącego, iż do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie pozostają w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustaw i dekretu wymienionych w art. 195, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że aktem prawnym regulującym podstawę wymiaru emerytur, który zachował moc obowiązującą do chwili obecnej z mocy wyżej przytoczonego przepisu art. 194 jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1.04.1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jednolity Dz.U. z 1989 r., Nr 11, poz. 63 ze zm.). W § 4 tego rozporządzenia ustawodawca wskazał, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytur dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5 (ust. 1), przy czym przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru.

W 1989 r., czyli w roku, w którym ubezpieczona otrzymała ze swojego zakładu pracy zasiłek na zagospodarowanie obowiązywało:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9.11.1987 r. w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na ubezpieczenie (Dz.U. Nr 37, poz. 211) - obowiązujące od dnia 1.01.1988 r. (z wyjątkiem § 5 ust. 1 obowiązującego od dnia 1.01.1987 r.) do dnia 31.12.1989 r.,
- uchwała Nr 33 Rady Ministrów z dnia 25.03.1983 r. w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej (M.P. nr 15, poz. 85) oraz
- zarządzenie Nr 21 Prezesa GUS z dnia 18.05.1984r. w sprawie klasyfikacji składników wynagrodzeń (Dz. Urz. GUS Nr 3, poz. 6).

Sąd Okręgowy wskazał na regulację przepisu § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9.11.1987 r. stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy stanowią, z uwzględnieniem § 7 i 8, wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, zaliczone w myśl przepisów o klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej do wynagrodzeń osobowych, z wyłączeniem wypłat: 1) zasiłków chorobowych, 2) na rzecz jednostek wojskowych jako kwot stanowiących wartość robocizny z tytułu zadań szkoleniowo-produkcyjnych wykonywanych przez te jednostki, 3) uposażeń zasadniczych wraz z dodatkami, premii i innych należności pieniężnych, wypłaconych żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w przedsiębiorstwach państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub wykonującym zadania poza wojskiem, 4) na rzecz właściwych jednostek organizacyjnych kwot stanowiących wartość robocizny zorganizowanych grup roboczych, 5) na rzecz chorych oraz pensjonariuszy domów pomocy społecznej za czynności wykonywane w ramach terapii zajęciowej, 6) nagród okolicznościowych wypłacanych w związku z uroczystym dniem lub też należących do sfery praw honorowych, 7) dodatkowych świadczeń pieniężnych bądź wartości świadczeń w naturze nie mających charakteru deputatu, przyznawanych na podstawie przepisów szczególnych (kart branżowych), np. ekwiwalentu pieniężnego z tytułu zwrotu kosztów przejazdów urlopowych, świadczeń na pomoce naukowe dla dzieci, świadczeń przyznanych z okazji uroczystych dni, jak tradycyjne "barbórkowe", korzyści materialnych zapewnionych pracownikom w układach zbiorowych pracy lub w umowach indywidualnych, a polegających na uprawnieniu do zakupu po cenach niższych niż detaliczne niektórych artykułów lub przedmiotów,

korzystania z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych przejazdów środkami lokomocji, z biletów teatralnych, kinowych itp.

Z kolei uchwała nr 33 Rady Ministrów z dnia 24.03.1983 r. cyt. wyżej określa:

- w § 1 ust.1- co obejmują wynagrodzenia (wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty wypłacane (wydawane) bezpośrednio pracownikom lub innym osobom fizycznym przez jednostkę gospodarki uspołecznionej, stanowiące wydatki tej jednostki ponoszone na opłacenie wykonywanej na jej rzecz pracy, niezależnie od źródeł finansowania tych wypłat i świadczeń oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na których podstawie jest świadczona praca),

- w § 1 ust. 2 - co nie jest wynagrodzeniem (do wynagrodzeń nie zalicza się) i tu w punkcie 19 są wskazane: zasiłki na zagospodarowanie oraz zasiłki osiedlowe (nie ma tu wyłączenia stwierdzającego, że z zasiłków na zagospodarowania – włącza się do wynagrodzenia zasiłki na zagospodarowanie dla nauczycieli),

- w § 2 ust. 1 – jak dzielą się wynagrodzenia (wynagrodzenia dzielą się na: 1) wynagrodzenia osobowe, 2) wynagrodzenia bezosobowe, 3) honoraria, 4) wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, 5) nagrody z zakładowego funduszu nagród, 6) wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, 7) rekompensaty pieniężne z tytułu wzrostu cen detalicznych).

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że aby dana kwota wypłacona przez pracodawcę pracownikowi stanowiła podstawę wymiaru emerytury (renty) musi ta kwota stanowić podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne. Podstawę wymiaru emerytury stanowi wynagrodzenie (§ 1 rozporządzenia RM z dnia 1.04.1985 r.) i dodatkowo musi być to wynagrodzenie zaliczane do wynagrodzeń osobowych (§ 6 rozporządzenia RM z dnia 9.11.1987 r.) i nie może być to składnik wynagrodzeń osobowych, wyłączony z podstawy wymiaru składek na mocy § 6 rozporządzenia RM z dnia 9.11.1987r. („z wyłączeniem wypłat”).

W przepisach w/w były przewidziane jednakże kwoty wypłacone przez pracodawcę pracownikom, które nie stanowiły wynagrodzeń – takie kwoty wymienia § 1 ust. 2 uchwały Nr 33 RM z dnia 25.03.1983 r. i wśród nich takimi kwotami są: zasiłki na zagospodarowanie i zasiłki osiedleniowe. Jeżeli te kwoty nie stanowiły wynagrodzenia – to nie podlegały oskładkowaniu na ubezpieczenia społeczne.

Taki stan prawny obowiązywał w 1989 r., czyli w roku, w którym wypłacony został ubezpieczonej zasiłek na zagospodarowanie. Późniejsze zmiany przepisów – wliczające takie zasiłki do wynagrodzeń, następnie do wynagrodzeń osobowych - nie mogą odnieść pozytywnego skutku dla ubezpieczonej – ponieważ byłoby to sprzeczne z § 4 ust. 2 rozporządzenia RM z dnia 1.04.1985 r. cyt. wyżej i stanowiącym, że przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 47714 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Wyrok w całości apelacją zaskarżyła ubezpieczona, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zarzucając: naruszenie art. 15,174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, a także §6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1987 r. w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na ubezpieczenie przez ich niewłaściwą interpretację i uznanie, że zasiłek

na zagospodarowanie, który ubezpieczona otrzymała w 1989 r. nie jest brany pod uwagę przy ustaleniu podstawy wymiaru kapitału początkowego i emerytury.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania wraz ze stosowną zmianą orzeczenia o kosztach procesu oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Zdaniem ubezpieczonej, skoro w przepisie § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1987 r. nie wskazano, że zasiłek na zagospodarowanie, którego podstawę stanowiła ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, nie został wymieniony jako wyłączony z podstawy wymiaru składek, brak jest podstaw do uznania, że nie stanowi on podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Stanowisko takie potwierdza Ministerstwo Finansów, które w piśmie skierowanym do regionalnych izb obrachunkowych jednoznacznie wskazywało, że zasiłki na zagospodarowanie stanowią element wynagrodzenia osobowego a co za tym idzie stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Ponadto apelująca zauważyła, że zgodnie z kolejnymi rozporządzeniami Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów zasiłek na zagospodarowanie nauczycieli jest wyodrębniany od innych zasiłków na zagospodarowanie, przewidzianych w przepisach i jest zaliczany do wydatków osobowych zaliczonych do wynagrodzeń. Również zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zasiłek na zagospodarowanie wypłacany nauczycielom stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, co zdaniem ubezpieczonej, również wskazuje na to, że wypłacony jej w 1989 roku zasiłek na zagospodarowanie stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, a co za tym idzie stanowił podstawę wymiaru kapitału początkowego i wpływał na wysokość świadczenia emerytalnego.

Organ rentowy nie zajął stanowiska wobec zarzutów apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie albowiem jej zarzuty są nieuzasadnione.

Sąd Okręgowy ferując zaskarżony wyrok nie naruszył przepisów prawa procesowego, ani prawa materialnego. Zgromadzony materiał dowodowy Sąd pierwszej instancji poddał wnikliwej ocenie, bez naruszenia granic określonych art. 233§1 k.p.c. i dokonał prawidłowej subsumpcji ustaleń faktycznych do mającego zastosowanie prawa materialnego. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji, zaprezentowaną w pisemnych motywach wyroku i przyjmuje za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich ponowne szczegółowe przywoływanie w uzasadnieniu Sądu odwoławczego (vide: orzeczenia Sądu Najwyższego: wyroki z dnia: 6 lipca 2011 r. sygn. akt I CSK 67/11, LEX nr 970061, 14 lutego 2013r., sygn. akt II CSK 292/12, LEX nr 1318346, postanowienie z dnia 11 lipca 2014r., sygn. akt III CSK 256/13, LEX nr 1511200).

W niespornych okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy kontroli odwoławczej podlega ocena prawna dokonana przez Sąd pierwszej instancji, a ta – jak wyżej wskazano – jest prawidłowa.

Niewątpliwym jest, że pracodawca przyznał skarżącej jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego według stawki na dzień 1 września 1989 r. na podstawie art. 61 ust.1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 1997 r., Nr 56, poz.357 ze zm.), którego wartość apelująca domaga się uwzględnienia na wysokość kapitału początkowego

i emerytury. Sama okoliczność przyznania tego jednorazowego świadczenia na wskazanej podstawie prawnej i jego wypłata nie przesądza o zaliczeniu jego wartości do podstawy wymiaru kapitału początkowego i emerytury. Bowiern rozstrzygającym jest ustalenie czy

w dacie wypłaty zasiłku na zagospodarowanie stanowił on podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie. Pracodawca apelującej w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk- RP-7) z dnia 6 lipca 2017 r., wobec wątpliwości czy wypłacona tytułem zasiłku na zagospodarowanie kwota 226.000 zł stanowi składnik podlegający wliczeniu po podstawy wymiaru, nie uwzględnił tego zasiłku jako składnika wynagrodzenia w tabeli nr 3 zaświadczenia Rp-7 (k. 13 akt emerytalnych).

Prawidłowo uznał Sąd Okręgowy za organem rentowym, że zasiłek na zagospodarowanie w stanie prawnym obowiązującym w dacie jego wypłaty nie stanowił podstawy wymiaru składek. Trafnie odwołując się do regulacji art. 15 ust. 1 i art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018, poz. 912 – dalej jako ustawa) Sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Z kolei, z mocy art. 194 ustawy, mający nadal zastosowanie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jednolity Dz.U. z 1989r., Nr 11, poz. 63 ze zm.) stanowi, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytur dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5 (ust.1), przy czym przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru.

Z przepisów powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. a contrario wynika, że do ustalenia podstawy wymiaru składek przyjmuje się jedynie składniki wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu świadczenia pracy w ramach stosunku pracy, stanowiące podstawę wymiaru składek. Zatem słusznie zbadal i ocenił Sąd pierwszej instancji, że obowiązujące w dacie wypłaty skarżącej we wrześniu 1989 r. zasiłku na zagospodarowanie przepisy prawa nie obliigowały pracodawcy do odprowadzenia składki na ubezpieczenie społeczne. Bowiern z treści przepisu § 6 obowiązującego do dnia 31 grudnia 1989 r., rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1987 r. w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na ubezpieczenie (Dz.U. Nr 37, poz. 211) wynika, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy wlicza się wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, zaliczone w myśl przepisów o klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej do wynagrodzeń osobowych.

Z kolei uchwała Nr 33 Rady Ministrów z dnia 25 marca 1983 r. w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej (M.P. Nr 15, poz. 85) w § 1 ust. 1 określa co obejmuje wynagrodzenie, a ust.2 wskazuje co nie stanowi wynagrodzenia. W ust. 1 nie wymieniono zasiłku na zagospodarowanie jako wynagrodzenia, zaś w ust. 2 w pkt 19 wskazano, że do wynagrodzeń nie zalicza się zasiłków zagospodarowanie oraz zasiłków osiedleniowych. Dopiero z mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (tekst jednolity: Dz. U. z 1993 r. Nr 68, poz. 330) od dnia 1 stycznia 1990 r. od obu tych zasiłków naliczono składkę na ubezpieczenie społeczne (vide: § 7 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia).

Zatem stwierdzić należy, iż obowiązujący we wrześniu 1989 r. stan prawny niewątpliwie nie stanowi, jak zasadnie uznał Sąd Okręgowy, podstawy do uwzględnienia roszczenia apelującej, to oceny tej nie jest w stanie podważyć argumentacja apelującej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny po myśli art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji.

/-/ SSA A.Grymel /-/ SSA L.Jachimowska /-/ SSA G.Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia